

O B S A H:

	Str.
Předmluva	V.
Kapitola I.	1
Povaha dnešní veřejné výchovy	1
Třída je pedagogickou jednotkou	1
Osnovy	3
Postup v látce a třídách	4
Výklad látky	6
Zkoušení	7
Trojdiĺnost hodiny	8
Pokus odhadu žákovské spolupráce	13
Druhá část hodiny — výklad látky	16
Opakování	19
Sumace o cenění dělení hodiny	22
Základní podmínka prosperity kolektivního učení	23
Vztah efektivity vyučování ke třem skupinám	25
Druh škol a efektivita kolektivního učení	29
Učebný proces a kolektivní učení	30
Pojem kolektivního učení	32
Kapitola II.	36
Bilance kolektivní výchovy	36
Bilance výchovy — propadání	36
Prospěchová úmrtnost národních škol	37
Kulturní ztráty, plynoucí z repetentství	53
Neracionálnost repetentské výchovy	59
Prospěchová úmrtnost na středních školách	62
Prospěchová úmrtnost na vysokých školách	67
Důsledky bilance	69
Kapitola III.	72
Závaznost a spolehlivost známkování	72
Známkování a propadání	72
Účel známkování	73
Forma známkování	73
Doklady subjektivity známkování	79

	Str.
a) Variabilita v lokaci odpovědi celé třídy	80
b) Variace v hodnocení jedné odpovědi	88
c) Distribuce známek	89
d) Distribuce známek jedné třídy	110
Činitelé, působící variabilitu známek	111
Dispozice žákovy a zkouška	118
Osobní rovnice	120
 Kapitola IV.	 122
Vlastnosti individualisace metod	122
Neefektivnost tradičního školství	122
Zdůraznění individua v životě sociálním	125
Zdůraznění individua v psychologii	127
Zdůraznění individua v pedagogice	128
Z nepedagogických vlivů	144
Pedagogičtí předchůdce individualisace metod	145
Forma ekonomického učení	150
K pojmosloví	151
Individualistická pedagogika a individuální učení	151
Individuální učení a individualisace metod	153
Didaktický universalism a individualism	155
Hlasy amerických praktiků o individualisovaném učení	159
 Kapitola V.	 172
Výchova laboratorní a klinická	172
Laboratorní typ praxe ve výchově	172
Klinický typ praxe ve výchově	176
Klinická praxe v lékařství	178
„Patogenost“ vývoje	179
Význam vedení v lékařské a pedagogické praxi	183
Kontrola růstu	185
Oprávnění ke kontrole růstu	186
Vlastnosti kontroly růstu	188
Cíle kontroly růstu	189
Pomůcky kontroly růstu	190
Může se kontrola růstu omeziti na časový úsek?	193
 Kapitola VI.	 197
Zkoumání osobnosti	197
Individualisace a osobnost žákovy	197
Věda o osobnosti	199
Zájem praxe a vědy o osobnost	203

	Str.
Typologie a charakterologie	205
Vznik typů	207
Systém osobnosti	211
a) Systém osobnosti na základě filosoficko-kulturním	211
b) Soustavy na základě kasuistickém a příležitostném	220
c) Soustavy na základě psychologické systematiky	222
d) Soustavy na základě anatomicko-fysiologickém	232
Analytická metoda ve vývojové linii charakterologie	244
Chudost diferenciacie dosavadních charakterologií	248
Nástin systematiky prozkumu osobnosti s hlediska stati- ckého a dynamického	249
Sumace	252
 Kapitola VII.	 254
Fysické a psychické individuální rozdíly	254
Účel kapitoly	254
Variabilita somatická	254
Soustava diferecí jedné venkovské školy	259
Různosti u jednotlivých funkcí	260
Rozdíly v složitějších psychických kvalitách	262
Rozdíly v obtížnosti látky	268
Rozdíly v podmínkách školské práce	269
Rozdíly v tempu práce	272
Rozdíly ve variabilitě výkonnosti u téhož individua	273
Rozdíly ve vývojové křivce	275
Rozdíly v psychické konstituci sexů	278
Rasové rozdíly	285
Rozdíly nejsou znehodnocením	286
 Kapitola VIII.	 287
Zákonitost a příčiny individuálních diferencí	287
Rozdíly v kvalitě a v kvantu	287
Význam diferencí v praxi	290
Růst rozdílů	290
Zákonitost výskytu rozdílů	293
Zákon náhody	297
Podklad psychických variací	301
Variabilita pracovního tempa a variace chronaxie	304
Variace osobnosti a žlasy vnitřní sekrece	308
Složitost růstu	309
Výklad původu variací	311
Nutnost a nevyhnutelnost variací	320

	Str.
Kapitola IX.	323
Lze vyhovět individuálním diferencím?	323
Vis maior	323
Individuální rozdíly a školská soustava	326
Cviky nápravné	327
Respekt růzností normálních	331
Předmět pokusů o realizaci individualisované výchovy	334
1. Kvalita látky	335
2. Kvantum látky	336
3. Postup	337
4. Kontrola	338
5. Zvláštní pomoc	339
6. Složení tříd	341
7. Zvláštní pomůcky a metody	341
Usoustavnění individualisace metod	342
Účinek respektu růzností	343
Kapitola X.	345
Možnosti individuální diagnosy a prognosy	345
Individualisované učení souvisí s diagnosou a prognosou	345
Pojem a smysl diagnosy	348
Formy diagnosy a diagnostických metod	349
Diagnostické prostředky	350
Strach z testování	356
Pojem a smysl prognosy	358
Metoda dosavadních šetření	359
Přehled dosavadních výsledků	360
Cena předešlými pracemi nalezených korelačních koeficientů	365
Závěry studií o predikci	367
Návrhy na zlepšení	369
Zvláštní pomůcky	371
Pokrok v diagnose i prognose a metody individualisovaného učení	374
Kapitola XI.	376
Samoučení	376
Vyučování a samoučení	376
Cíle samoučení	379
Životnost samoučení	380
Jsou i u dítěte spontánní podmínky, vedoucí k poznání?	382
Problém spontánní práce žákovské	384

	Str.
Do jaké míry platí zásada tvořivosti dítěte	386
Tvoření versus vedení	389
Samoučení a zájem	392
Námítky proti samoučení	394
1. Samoučení vymyčuje projevy dítěte	395
2. Dítě se má vyžít svou cestou	395
3. Samoučení je nákladné	396
4. Samočinnost si žádá více času na probrání učiva	397
5. Samoučení si žádá málo žáků ve třídě	398
6. Volnost samoučení svádí k lenosti	398
Extrémní universalisace samočinnosti vede k fiasku	399
Mohou se děti učit samy?	401
Samoučení a úkol učitele	402
Kapitola XII.	407
Ekonomie žákovy energie i času	407
Psychologická povaha učení	407
Význam intervalu	413
Domácí učení	415
Námítky zdravotní	417
Námítky psychologické	418
Námítky pedagogické	418
Zdroje úspor v individualisované výchově	421
Význam ekonomie v učení pro pokrok vědění	432
Kapitola XIII.	434
Ekonomie učitelovy energie	434
Potřeba rozumné investice energie	434
Rozsah ekonomie učitelových sil	435
Měření energie hlasového výkonu	437
Objektivní zjištění emocionálního výkonu	445
Subjektivní činitelé únavy	449
Vliv zájmu na pokles výkonnosti	450
Zájem učitelův o naši praxi školní	452
Jak pomoci	454
Kapitola XIV.	458
Problém charakteru a jeho význam pro demokratický ideál dneška	458
Mravní a sociální stránka individua	458
Karakter v psychologii	459
Karakter v pedagogice	460
Dvě základní složky charakteru	461

	Str
Genese sociálně psychické rovnováhy	465
Příčiny nerovnováhy	466
Školské podmínky harmonické výchovy	470
Zdroje ztrát při výchově charakteru	476
a) Přetěžování	476
b) Špatný poměr k práci	478
c) Snadný svod k přetvářce	479
d) Upřílišené spoléhání na učitele spíš než na sebe	480
e) Snadný svod k pasivitě	481
Sociální cena individualisovaného učení	482
Demokracie a sociální význam práce	483
Škola a práce	485
Kapitola XV.	491
Problém disciplíny v učení kolektivním a individualisovaném	491
Cíl a prostředek výchovy	491
Psychologické pojetí kázně	491
Povaha disciplinárního řádu	493
Umělé a přirozené podmínky kázně	495
Požadavky společenského prostředí	498
Kázeňské prostředí v kolektivní výchově	499
Forma kázně v individualisovaném učení	504
Kázeň pracovního celku	505
Přiměřenost podmínkou práce	508
Odpovědnost za práci	509
Školská samospráva	512
Kapitola XVI.	514
Problém nákladnosti individualisované výchovy	514
Individualisace příčinou nákladnosti	514
Srovnání výdajů individualisované a tradiční výchovy	515
Velikost tříd v individualisovaném učení	517
Postup žactva příčinou ekonomie	520
Burkův optimism	522
Náklad investiční	523
Potřeba pomůcek	525
Cena výchovy	526
Kapitola XVII.	528
Reformní hnutí u nás a individualisované učení	528
Úkol školy a naše bezprostřední minulost	528
Sblížení typů	529

	Str.
Problém přechodu	535
Problém dvojí funkce nižší střední školy	537
Problém konsolidace	537
Problém venkovské školy	539
Problém koedukace	539
Problém přetížení žactva	540
Cesta k realizaci reformy „ducha školy“	542
Kapitola XVIII.	544
Podmínky školského pokusnictví	544
Důležitost školských pokusů	544
Krise našeho pokusnictví	546
Věda a praxe	548
Žádné hokus-pokusnictví	551
Vědecké podmínky pokusu	552
Obor pokusů	553
Vědomí odpovědnosti	554
Části pokusu	555
Symbiosa nikoliv parasitism vědy a praxe	559
Summary	561
Obsah	575

Index osobní i věcný bude podán na konci celého díla.

